

پاسخ به پرسش‌های حقوقی

زهره شوشتری
کارشناس حقوق

در این ستون به پرسش‌های حقوقی مخاطبان عزیز که با پیامک یا تلفن ثبت شده باشد پاسخ داده می‌شود. مخاطبان گرامی می‌توانند برای اطلاع بیشتر، با روابط عمومی شهرداری به شماره ۳۷۲۸۸۸۸۱ تماس بگیرند یا به شماره پیامک ۳۰۰۷۲۸۹.

+ چند سال قبل از همسرم جداشدم و حضانت فرزندانم را به مادرشان دادم. دادگاه ۴۸ ساعت در هفته حق ملاقات فرزندان را به من داد، ولی مادرش به بهانه اینکه بچه‌ها خودشان دوست ندارند، گاهی مانع از ملاقات من و بچه‌ها می‌شود. درخواست اجراییه کردم و دادگاه اجراییه تحویل فرزندان در کلانتری را صادر کرد. اکنون پسر ۱۱ سال و دختر ۱۰ سال دارد. آیا فرزندان خودشان می‌توانند در کلانتری از آمدن پیش من خودداری کنند؟ اگر این کار را بکنند، تکلیف رأی دادگاه و اجراییه صادر شده چیست؟

حضانت دختر و پسر صرفاً تا زمان بلوغ با والدین و طبق مفاد اجراییه دادگاه است. پس از بلوغ مستقلاً برای خود تصمیم می‌گیرند.

+ عمه من حدود ۱۴ سال پیش در بحرین فوت شده است و همسرش ۵ سال قبل هیچ فرزندی نداشت. عمه‌ام فقط یک برادر داشت که پدر من بود و او هم فوت شده است. اکنون اقوام همسر عمه‌ام تماس گرفته‌اند می‌گویند شما از ملک بحرین سهم دارید و باید اقدام کنید. با توجه به

اینکه مدارک و فوت‌نامه دست اقوام عمه‌ام است، چگونه بدون مدارک پیش برویم؟

با توجه به اینکه پدر شما جزورثه بوده‌اند از ماترک خواهر خود (یعنی عمه شما) ارث می‌برند. بنابراین باید در دادگاه دولت بحرین اقامه دعوا و با ارائه مدارک شناسایی برای دریافت گواهی انحصار وراثت اقدام کنید.

+ چنانچه زن و شوهر ۴۰ سال زندگی مشترک داشته باشند و شوهر فوت کند، آیا نفقه و مهریه بعد از حیات شوهر قابل مطالبه است؟

مطالبه مهریه و نفقه حق قانونی زن است. چنانچه زوج فوت شود و در خصوص پرداخت موارد مذکور با ورثه اختلافی نباشد، ورثه باید بپردازند و چنانچه امتناع کنند، زوجه می‌تواند علیه سایر ورثه طرح دعوی کند.

+ مهریه عندالمطالبه با عندالاستطاعه چه تفاوتی دارد؟

منظور از مهریه عندالمطالبه، مهریه‌ای است که خانم هر وقت بخواهد می‌تواند از شوهر درخواست کند و شوهر مکلف به

پرداخت است اما مهریه عندالاستطاعه مهریه‌ای است که در صورتی مرد مکلف به پرداخت آن است که دارای تمکن و وضعیت مالی مناسب باشد.

+ با توجه به درج مبلغ مهریه مادرم در عقدنامه، نحوه احتساب مهریه به چه صورت خواهد بود؟

اگر مهریه وجه رایج باشد، بر اساس سال عقد و شاخص تورم که توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود محاسبه خواهد شد که می‌توان برای دستیابی به فرمول محاسبه و مبلغ به روز آن به سایت مرکز ارتباط مردمی قوه قضائیه مراجعه کرد. این نکته را نیز باید در نظر داشت که اگر آقا فوت کرده باشد و مهریه وجه رایج باشد، از سال عقد تا فوت آقا مهریه به نرخ روز حساب می‌شود و از اموال به‌جای مانده قابل وصول خواهد بود.

شهرزاد

الهام یوسفی
فعال فرهنگی

ضمیمه روزنامه شهرآرا
صاحب امتیاز:
شهرداری مشهد
مدیرمسئول
سید هادی فیاضی
سرپرست:
ارژنگ حاتمی
مسئول ضمیمه
حمیده وحیدی

نگاهی به کتاب زن ایرانی در گذر از سنت به مدرنیته

سفر زنانه از دنیای گذشته به جهان آینده

+ دعوای بین سنت و مدرنیته دعوای تازه‌ای نیست. دست کم از دوران مشروطه به بعد که نوگرایی در ایران شکل رسمی تری به خود گرفت و عناصر مدرنیته پایشان به جهان سنتی ایرانی باز شد، اندیشمندان و متفکران ایرانی چه زن و چه مرد، پیوسته در حال تلاش برای درک این ۲ جهان بودند. فهم جهان سنتی زندگی ایرانی و نیز نسبت ایرانیان با مدرنیته و عناصرش که گاه در تضادی آشکار با فضای سنتی ایران بود و مقاومت‌های بی‌شماری از سوی جامعه سنتی به دنبال داشت، به طور ویژه در مسئله تحصیل زنان و مدارس مخصوص بانوان، شناخت مسیری که برای عبور

از سنت به مدرنیته طی شده است داستانی بس خواندنی و گاهی بسیار دردناک است، داستانی که زنان و مردان بسیاری در آن قهرمانانه برای تغییر جایگاه زنان در جامعه تلاش کردند، ناسزا شنیدند، مبارزه و ایستادگی کردند و قدم‌هایی رو به جلو برداشتند. اما از این داستان پر آب چشم که بگذریم فهم این مسیر تاریخی می‌تواند کمک بزرگی به آگاهی امروز ما از وضعیت زنان در جامعه کند. از آنجا که حتی پس از گذشت این همه سال، خانواده در ایران هم چنان یک نهاد سنتی است و فرهنگ حاکم بر آن ریشه در سنت چند هزارساله ایرانی دارد، باید دانست که هر زن ایرانی چه بخواهد چه نخواهد از این سنت‌ها و فهم و شناخت آن‌ها گریزی ندارد. این شناخت در جهان معاصر از آن جهت ضرورتر به نظر می‌رسد که سرعت حرکت به سمت دنیای جدید برای زنان دردسرهای بسیاری آفریده است، چالش‌هایی که اگر آگاهانه با آن‌ها برخورد نشود می‌تواند هزینه روانی بسیاری به دنبال داشته باشد. ترسیم تاریخی این حرکت از سنت به سمت مدرنیته می‌تواند کمک کند تا مسیر هوشمندانه‌تر و عقلانی‌تری را پیش بگیریم.

خانم سهیلا ترابی فارسانی در کتاب «زن ایرانی گذر از سنت به مدرنیته» تلاش می‌کند این دوره تاریخی را با استفاده از منابع و با تکیه بر نشریات مختلف که زنان ایرانی از دوره مشروطه به بعد انتشار دادند ترسیم کند. زنان روزنامه‌نگار دوران مشروطه و پس از آن در پی ساختن جهان تازه‌ای برای نیازهای زن جدید بودند که هنوز پایش در سنت بود اما خواسته‌های و نیازهایش را سنت برآورده نمی‌کرد. نویسنده کتاب چنان که خود گفته است با استفاده از پژوهش‌های مداومش در دوره قاجار و اوایل دوره پهلوی تلاش کرده مسیر عبور زنان و تغییراتی را که در این مسیر باعث شده است اکنون در این نقطه ایستاده باشیم نشان دهد. یکی از منابع مهم خانم ترابی همان گونه که اشاره شد نشریات است، نشریاتی چون «دانش»، «عالم نسوان»، «جهان زنان»، «زبان زنان»، «نسوان وطن‌خواه» و «شکوفه» که هر یک در زمان خود توانست قدم‌های بزرگی در این مسیر بردارد. این کتاب، اگرچه کتابی پژوهشی و مبتنی بر منابع تاریخی است، برای مخاطب علاقه‌مند و غیرمتخصص نوشته شده است. اگر علاقه دارید این داستان تاریخی را بشنوید و بدانید کجا بوده‌ایم، چه کرده‌ایم، چه از دست داده‌ایم و دستاوردهای این گذر چه بوده است، این کتاب را بخوانید.

زن ایرانی در گذر از سنت به مدرنیته
• نویسنده: سهیلا ترابی فارسانی